

[Bomholt.]

sidste med en ureflekteret primitiv Indstilling. Den første Opfattelse har relativt faa Tilhængere, vilde jeg tro, den sidste ingen, men man kan vel sige, at der er Mennesker, der har Tendens mod det kristne eller mod det primitive Yderstandpunkt, alt efter som Livsopfattelsen er.

Jeg for mit Vedkommende foretrækker et Mellemstandpunkt. Jeg anser ikke det fysiske Liv for det højeste Gode. Der er visse Værdier, for hvis Skyld den enkelte i visse Tilfælde maa bringe Livet som Indsats, og jeg er villig til at overveje, om Hensynet til Fred og Sikkerhed paa strengt politisk Omraade kan kræve, at et andet Menneskes Liv udslettes. Hvis imidlertid Dødsstraffen skal eksekveres, maa der foreligge en uomgængelig Nødvendighed, og denne Nødvendighed maa kunne dokumenteres med klare og overbevisende Grunde, saaledes at enhver Fejlmulighed er udelukket. Det er rigtigt, at Retsbevidstheden i Tidens Løb kan undergaa Ændringer, og at Straffeloven følgerig maa underkastes Revision; der er ingen Lov, der er evig; men jeg maa kræve Beviset ført for, at der er indtraadt afgørende Ændringer i de to Aar siden Januar 1933, da den nuværende Lov traadte i Kraft. Hvilke Ændringer i den Tid motiverer et Standpunkt som det af det ærede Medlem Hr. Kristen Amby forfægtede? Det maa være den Part, der kræver Ændring, som har Bevisbyrden.

Dernæst er det, der her er Tale om, jo ikke at føre Straffeloven tilbage til dens gamle Affattelse. Det er Meningen at gøre Dødsstraffen effektiv, det vil sige at vende tilbage til den Praksis, der blev opgivet for to Generationer siden. Den sidste Dødsstraf eksekveredes, som den højtærede Justitsminister omtalte, i 1892, altsaa inden det ærede Medlem Hr. Kristen Amby var kommet til Verden; i al den Tid, det ærede Medlem har eksisteret, har der ikke været effektiv Dødsstraf her i Landet. Det var Kong Christian den Niendes og 90ernes ikke just overhumane Højreministerier, der indførte den Praksis at konvertere Dødsstraffen til langvarig eller livsvarig Straf. Der er ingen i dette Land, der ønsker Voldsmænd og Drabsmænd behandlet med Mildhed; tværtimod, i den sidste Straffelov blev Straffene paa en Række Omraader skærpet. Jeg forstaa ogsaa, at visse Mennesker i en

Tid, der er fyldt med Uro og Nervøsitet, i den første stærke Følelsesreaktion kan nære den Tanke, at Voldsmænd bør slaas ihjel; i selve den dramatiske Akt ligger der en primitiv Tilfredsstillelse, men jeg er ogsaa overbevist om, at de samme Mennesker, naar først de faar Tid til at tænke Problemet igennem, vil vige tilbage for Praktiseringen af en saadan Tanke. Sagen afgøres nemlig ikke ved Stillingtagen til enkelte aktuelle Tilfælde. Det er muligt, at der ikke gaar nogen Værdi til Spilde ved, at man henretter en Mand som Hørsholmmorderen, det er muligt, men dermed er Problemet ikke løst. Jeg er enig med Pastor, Dr. phil. Axel Garboe, naar han i en Artikel i „Berlingske Tidende“ gør opmærksom paa, at Sagen, som han siger, ved nærmere Granskning og Eftertanke bliver mere indviklet end som saa, og at han gennem Overvejelse er naaet til den Konklusion, at Dødsstraffen ikke indeholder nogen Garanti for, at de grove Forbrydelser i Fremtiden kan afværges.

Det er beklageligt, at det ærede Medlem Hr. Kristen Amby fejler de kriminologiske og juridiske Argumenter til Side og alene henholder sig til den primitive Følelse, der øjeblikksbetonet kræver Forbryderen dræbt. Han er tilfreds med den Paastand, at den primitive Hævnfølelse er sund, er et folkeligt Sundhedstegn. I en Tid som den, vi lever i, er den primitive Tanke og den primitive Følelse vel især den stærkt fremherskende hos visse Folk, der savner Forudsætningerne for at sætte sig ind i komplicerede Spørgsmaal, men en saadan primitiv Følelse skyldes langt snarere Nervøsitet end Sundhed. Der er ikke megen Sundhed at spore i de stærkt eksalterede Indlæg, som har været fremme i en Del af Pressen. Pastor Otto Andersen f. Eks. stiller i den Grad Kravet om Dødsstraf paa Højkant, at han siger — med den højtærede Formands Tilladelse —:

„Om man fik Held til at bevise, at den var kristelig, at man ikke kunde være en Kristen, naar man stillede denne Fordring, vel, saa var jeg altsaa ingen Kristen og vilde ikke være det; vi afviser enhver Indblanding af uvedkommende Hensyn, af hvad Art nævnes kan, enten det saa er kristelige eller humane Hensyn.“

Det er Jacob Knudsens Lærer Urup, der her